

NOTAT

29. august 2022

Høringsnotat vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden (deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter)

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at udmønte en del af aftalen af 21. juni 2022 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om *Rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark – Opfølgning på Danmarks CCS-strategi* ved, at den nuværende lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden ændres, således at der skabes hjemmel til Nordsøfondens deltagelse i fremtidige CO₂-lagringslicenser og dertil knyttede aktiviteter.

Lovforslaget har været i offentlig høring i perioden 30. juni 2022 til 18. august 2022.

2. Generelle bemærkninger

Der er modtaget ganske få høringssvar, og ingen af disse indeholder kritiske kommentarer. Fra myndighedernes side har der ikke været bemærkninger til lovforslaget.

3. Bemærkninger til de konkrete emner

3.1. Omfattede licenser

Concito bemærker, at det er uklart, om der alene er tale om deltagelse i CO₂ lagringsprojekter offshore i Nordsøen, eller om der også påtænkes medejerskab fra Nordsøfonden i kystnære lagre og lagre under land i Danmark.

Energinet bemærker, at det ikke fremgår klart, om forslaget skelner mellem CO₂-lagringslicenser offshore og onshore. Konkret er nævnt, at Nordsøfonden skal indgå med ejerandel i alle danske CO₂-lagringslicenser. Dermed ville Nordsøfonden også indgå som medejer af en CO₂-onshore lagringslicens, som måtte blive tildelt til *Gas Storage Denmark*. Energinet ser ikke nødvendigvis udfordringer i en sådan konstruktion, men ønsker alene

at påpege, at det vil være mest hensigtsmæssigt, såfremt det fremgår tydeligt af lovforslaget med bemærkninger, om dette er hensigten med lovforslaget.

Kommentar

Det fremgår af den politiske aftale af 21. juni 2021, som refereret i indledningen til de almindelige bemærkninger i lovforslaget, at aftalepartierne er enige om, at staten som udgangspunkt indgår med et ejerskab af licenserne til alle danske CO₂-lagre. Aftalepartierne er endvidere enige om, at det statslige ejerskab varetages af Nordsøfonden.

Nordsøfonden vil således skulle deltage i licenser både onshore, nearshore og offshore i Danmark.

Det fremgår videre af den politiske aftale, at:

”Gas Storage Danmark (GSD) har i samarbejde med GEUS påbegyndt analyser af undergrunden i området ved Stenlille med henblik på at tilvejebringe viden, som kan anvendes ved fremtidige danske lagringsprojekter. Det forventes, at der kan etableres et pilotprojekt for CO₂-lagring ved Stenlille, der kan bidrage med viden om CO₂-lagring i den danske undergrund og samtidig understøtte at der tidligt kan lagres CO₂ i den danske undergrund. Af hensyn til at sikre lige vilkår for alle lagringsaktører skal det udvidede pilotprojekt i Stenlille agere på markedsmæssige vilkår og vil skulle søge lagringslicens i et åbent udbud, som også private aktører kan deltage i.

Aftalepartierne er enige om, at GSD får lov til at arbejde med forberedelserne af et pilotlager for CO₂ i Stenlille.”

Justeringer

Det er præciseret i afsnit 2.3 i de generelle bemærkninger og i bemærkningerne til § 7, stk.1, at Nordsøfonden deltager i alle danske CO₂-lagringslicenser både offshore, nearshore og onshore med et ejerskab, der som udgangspunkt er fastsat til 20 pct.

Det er endvidere præciseret, at det følger af den politiske aftale af 21. juni 2022, at en fuldskala licens for CO₂-lagring i Stenlille skal gives på markedsmæssige vilkår og i et åbent udbud, som også private aktører kan deltage i. Nordsøfonden vil således også blive indplaceret i en sådan licens.

Nordsøfonden kan endvidere, hvis dette vurderes relevant af Nordsøfonden og de ansøgende selskaber, deltage i tilladelser meddelt i henhold til undergrundsloven til geologisk lagring af CO₂ på under 100 kilo tons med henblik på forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer (demonstrations- og pilotprojekter).

3.2 Medejskab af rørinfrastruktur, skibe og mellemlagre mv.

Concito bemærker, om den foreslåede ændring af § 8, hvorefter Nordsøfonden også kan oppebære indtægter fra blandt andet salg af sin andel af lagerkapaciteten, alternativt fra køb af CO₂ til lagring, i licenserne og fra tariffer for brug af infrastruktur, herunder CO₂-transport (både rørført og med skib) samt mellemlagring betyder, at Nordsøfonden også skal være medejer af rørinfrastruktur, skibe og mellemlagre.

Energinet bemærker i sit høringssvar, at såfremt lovforslaget ikke skelner mellem offshore og onshore licenser, jf. ovenfor, åbnes der samtidig op for Nordsøfondens medejerskab af anden infrastruktur onshore, eks. rørføring og mellemlagring. Det kan betyde, at Nordsøfonden påtager sig ejerandele af mulig *Gas Storage Denmark* infrastruktur, der kommer til at understøtte CO₂-lagringsprojektet. Svarende til ovenfor vil det være hensigtsmæssigt, at dette, såfremt det er hensigten, fremgår tydeligt af lovforslag med bemærkninger.

Kommentar

Med den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, skabes der hjemmel til, at Nordsøfonden varetager den statslige deltagelse i licenser vedrørende CO₂-lagring og dertil relaterede aktiviteter. Som nævnt ovenfor gælder det licenser og aktiviteter både offshore, nearshore og onshore. Med den foreslåede ændring af § 8 skabes der samtidigt hjemmel til, at Nordsøfonden kan oppebære indtægter fra blandt andet salg af sin andel af lagerkapaciteten, alternativt fra aftag af CO₂ til lagring, i licenserne og fra tariffer for brug af infrastruktur, herunder CO₂-transport (både rørført og med skib) samt mellemlagring. Det følger videre af det foreslåede nye § 7, stk. 4, at Nordsøfonden afhængig af de konkrete projekter kan oprette datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og indgå samarbejdsaftaler og lignende i Danmark og i udlandet.

Med lovforslaget skabes der således hjemmel til, at Nordsøfonden kan blive medejer af rørinfrastruktur, skibe, mellemlagre mv. som det også er tilfældet i dag for olie- og gaslicenser, hvor Nordsøfonden er medejer af fx gasledninger. Det vil dog afhænge af de konkrete projekter, om Nordsøfonden vil blive medejer.

Justeringer

I bemærkningerne til § 8 er det præciseret, at det vil afhænge af de konkrete projekter, om Nordsøfonden vil blive medejer af rørinfrastruktur, skibe, mellemlagre mv.

3.3. Statsgarantier

Nordsøfonden indgår i partnerskaberne med samme rettigheder og forpligtelser som private selskaber, og fonden skal derfor kunne stille garantier, der svarer til dem, selskaberne stiller. På finansloven er der i dag stillet to statsgarantier. Den ene garanti vedrører Nordsøfondens nedlukningsforpligtelse, og den anden statsgaranti vedrører Nordsøfondens øvrige forpligtelser i Dansk Undergrunds Consortium. Garantierne dokumenterer over for operatørerne, at Nordsøfonden er i stand til at opfylde sine forpligtelser i licenserne. Der er i udgangspunktet ingen udgifter forbundet med udviklingen af de øvrige forpligtelser. Nordsøfonden forventes at kunne finansiere sine udgifter med de løbende indtægter. Nedlukningsgarantien er givet som tilsagn om, at staten afholder nedlukningsforpligtelserne. Derfor kan det afhængigt af aktivitetsniveauet på sigt betyde, at staten skal afsætte yderligere midler – end de tidligere afsatte 8 mia. kr. - til Nordsøfondens nedlukningsforpligtelser.

Der er behov for, at staten tilkendegiver, at den har til hensigt at dække alle dens forpligtelser i forbindelse med statsdeltagelse i både kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter, såfremt der ikke er tilstrækkeligt kapitalberedskab i Nordsøfonden.

Likviditetsstyringen i Nordsøfonden indebærer som beskrevet ovenfor, at der over tid ikke opbygges reserver i fonden til dækning af fremtidige udgifter.

Justeringer

Der er indarbejdet en ny bestemmelse i lovforslaget, § 10 a, som fastslår, at staten har til hensigt at dække alle dens forpligtelser i forbindelse med statsdeltagelsen i både kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter, såfremt der ikke er tilstrækkeligt kapitalberedskab i Nordsøfonden.

Der er endvidere foretaget enkelte redaktionelle ændringer i lovforslaget.

4. Oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Aker Carbon Capture, Ankenævnet på Energiområdet, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Biofos A/S, Biogas Danmark, Blue Water Shipping, Centrica Energy Trading A/S (NEAS Energy A/S), CO-industri, Concito, Crossbridge Energy, Dan Unity, Dana Petroleum Denmark B.V., Danish Cable Protection Committee, Danish Offshore Gas Systems A/S (DOGS), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Nationalbank, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme,

Dansk Gaslager, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Offshore, Dansk Ornitologisk Forening, Danske Maritime, Danske Rederier, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), De frie Energiselskaber, Departementet for Mineralske Råstoffer, Drivkraft Danmark, DTU Aqua, DØRS – De Økonomiske Råds sekretariat, E.ON Danmark A/S, Energiklagenævnet, Energinet, Energistyrelsen, Energy Cluster Denmark, Erhvervsstyrelsen, Evida, Finansministeriet, Forsvarskommandoen, Forsvarsministeriet, Forsyningstilsynet, Geodatastyrelsen, GEUS, Green Power Denmark, Greenpeace, HOFOR A/S, Indenrigs- og Boligministeriet, INEOS, In-forse, Justitsministeriet, KL (Kommunernes Landsforening), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Levende Hav, Maersk Drilling, Miljø- og Fødevareklagenævnet, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Moderniseringsstyrelsen, Naturstyrelsen, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nord Stream, Noreco, Rambøll, Rigsrevisionen, Shell/DCC Energi, Sikkerhedsstyrelsen, Skatteministeriet, Slots- og Kulturstyrelsen, Statsministeriet, Swedegas, Søfartsstyrelsen, TotalEnergies, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Verdens Skove, Wintershall DEA, Wintershall Noordzee, WWF, Ørsted og Aalborg Portland A/S.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Concito
Energinet